

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG

Den 6. december 2012 satte Østre Landsret retten i retsbygningen, Bredgade 59, København.

Som dommere fungerede landsdommerne Inge Neergaard Jessen, Jan Uffe Rasmussen og Karen Hald, førstnævnte som rettens formand.

Som protokolfører fungerede [Medarbejder].

Der foretoges

1. afd. kære nr. B-3401-12:

Kurator, advokat Knud K. Damsgaard,

i boet [Skyldner] under konkurs

kærer Svendborg Skifterets kendelse af

18. september 2012.

Ingen var mødt eller indkaldt.

Der fremlagdes kæreskrift af 25. september 2012, hvorved advokat Knud K. Damsgaard som kurator i boet [Skyldner] under konkurs har kæret Svendborg Skifterets kendelse af 18. september 2012 (SKS 574/2009), hvorefter kurators salær fastsættes til 370.000 kr. + moms, og hvorved det er bestemt, at panthaverregnskaberne skal reguleres som nærmere anført af skifteretten efter prøvelse af restkrav efter retsplejelovens § 578.

Endvidere fremlagdes skifterettens fremsendelsesbrev af 4. oktober 2012 og udskrift af retsbogen indeholdende den kærede afgørelse, samt skifterettens kæremålserklæringer af 9. og 10. oktober 2012.

Der fremlagdes tillige breve af 8. og 10. oktober 2012 fra kurator, advokat Knud K. Damsgaard, ved advokat Morten Elbrønd.

Kurator, advokat Knud K. Damsgaard har nedlagt påstand om, at kurators salær fastsættes til 427.000 kr. med tillæg af moms, subsidiært til et efter landsrettens skøn højere beløb end det af Skifteretten i Svendborg tilkendte. Kurator har endvidere nedlagt påstand om, at skifterettens afgørelse om efterfølgende regulering af panthaverregnskaberne ophæves.

Kurator, advokat Knud K. Damsgaard, har til støtte for sine påstande nærmere anført, følgende:

”...

Til støtte for påstand 1 gøres det gældende, at kurators honorar skal fastsættes under ét baseret på en vurdering af samtlige honorarparametrene i konkurslovens § 239, stk. 2.

Det gøres gældende, at afvejningen af disse honorarparametre i den foreliggende situation ikke kan medføre en beregning af kurators honorar baseret på en timepris på kr. 2.000 med tillæg af moms, således som anført af skifteretten.

Opmærksomheden henledes på, at skifteretten udtrykkeligt har lagt kurators timeopgørelse til grund, og anført, at der ikke er grundlag for, at arbejdet kunne være gjort hurtigere eller med et bedre resultat, navnlig henset til realisering af de faste ejendomme under finanskrisen.

I forhold til værdiansættelsen henledes opmærksomheden på, at der alene er indstillet honorar baseret på den anvendte advokattid – og ikke den ellers meget omfattende anvendte sekretærtid.

Uden i øvrigt at gå nærmere ind på dette kan det konstateret, at anvendelsen af en timepris på kr. 2.000 med tillæg af moms for arbejdet med bobehandlingen undtaget de ikke-pantsatte effekter vil medføre et ”del-honorar” på kr. 170.000. Såfremt de indvundne godtgørelser i form af administrations- og rekvirenthonorarer på kr. 256.463,23 tillægges, vil man nå et samlet honorar på kr. 426.463,23, hvilket kun adskiller sig marginalt fra det indstillede honorarfor-slag.

I forhold til det af skifteretten anførte om boets beskaffenhed og de faktiske værdier bobehandlingen har frembragt, gøres det gældende, at der ikke er et

misforhold mellem det foreslåede honorar og de frembragte værdier. Det gøres gældende, at det afgørende for bedømmelsen af dette parameter, er karakteren af det udførte arbejde, og de derved opnåede resultater – så længe der er tale om arbejde, der berettiget er udført i boets og dermed kreditorernes interesse, og det udførte arbejde har båret frugt i form af provenu til boet, kan der ikke opstilles en grænse for kurators honorar, svarende til en maksimal andel af boets aktiver.

Som det er fremgået af kurators honorarregørelser, har arbejdet med boet været kompliceret. Dels var der tale om en skyldner, der ikke ønskede at medvirke – og til et vist omfang rent faktisk modvirkede afklaring af boets forhold – og dels var der tale om undersøgelser af såvel eventuelle omstødelige dispositioner, sikring af aktiver, som skyldneren ikke ønskede at oplyse om, undersøgelse af eventuelle omstødelige dispositioner, samt ikke mindst realisering af flere ejendomme efter konstatering af ejerforholdet.

Som et særskilt forhold kan tillige fremhæves, at skyldneren ikke havde tinglyst adkomst til ejendommen beliggende **Adresse 1**, **By 1**, men på trods heraf havde han opført et hus på ejendommen, hvilket gav anledning til en tvist med kurator hos den tinglyste adkomsthaver. Der henvises særskilt til kurators honorarregørelser på disse punkter.

Det er kurators pligt at sørge for, at boets øvrige kreditorer ikke belastes med omkostninger til realisering af pantsatte aktiver. I modsat fald vil der være grundlag for at beskære kurators honorar, jf. hertil Konkursprocesret, s. 235. Som følge deraf har kurator og ejendommenes panthavere aftalt godtgørelser til boet i form af administrations- og rekvirenthonorarer for arbejdet forbundet med realisering af de pantsatte aktiver. Godtgørelserne til boet er netop sket efter aftale, og ingen panthaver har rejst indsigelse mod godtgørelsernes størrelse efterfølgende.

Kurators arbejde med realisering af de pantsatte aktiver har medført godtgørelser til boet i form af administrationshonorarer samt rekvirenthonorarer på i alt kr. 256.463,23. Tidsforbruget forbundet hermed udgjorde ca. 103,5 advokattimer, og det gøres derfor gældende, at boets øvrige kreditorer ikke er blevet belastet med omkostninger til realisering af de pantsatte aktiver.

De oppebårne administrations- og rekvirenthonorarer tilfalder efter fast praksis boet og ikke kurator direkte, idet fastsættelsen af kurators honorar hører under skifterettens kompetence. Det gøres dog gældende, at der ikke i den konkrete sag er et sådant misforhold mellem de oppebårne godtgørelser og det udførte arbejde, at der er grundlag for, at de oppebårne administrations- og rekvirenthonorarer ikke skulle indgå som del af honoraret til kurator, navnlig når henses til karakteren af det udførte arbejde ved salg af de pantsatte aktiver, den anvendte tid, det med arbejdet forbundne ansvar og de opnåede resultater.

Da der ikke har været grundlag for indsigelse mod det af kurator udførte arbejde, herunder den anvendte tid og de opnåede resultater, gøres det gældende, at kurators honorar passende kan fastsættes til kr. 427.000 med tillæg af moms, således som anført i mine honorarregørelser.

Såfremt landsretten kan tiltræde kurators honorarindstilling, bortfalder derved andet led i skifterettens kendelse, idet der så ikke længere vil være et ”overskydende honorar” til efterregulering til panthaverne.

Til støtte for den subsidiære påstand i påstand 1, gøres de ovenfor anførte anbringender vedrørende den principale påstand supplerende gældende således, at kurators honorar baseret på en samlet vurdering af honorarparametrene i konkurslovens § 239, stk. 2, skal fastsættes til et højere beløb end tilkendt ved skifterettens kendelse af 18.9.2012.

I så fald vil stillingtagen til det andet led i skifterettens kendelse om efterregulering af et ”overskydende honorar” fortsat være relevant, jf. anbringenderne nedenfor i relation til kurators påstand 2.

Til støtte for påstand 2 gøres det gældende, at der er fast praksis for, at de af konkursboer oppebårne godtgørelser i form af administrations- og rekvirenthonorarer tilfalder boet som et aktiv på lige fod med alle andre aktiver. Der er således intet grundlag for andet led i skifterettens kendelse om efterfølgende reguleringer i panthaverregnskaberne og udlodning til bedst prioriterede udækkede panthavere.

Denne praksis er bla. beskrevet i Konkursprocesret s. 234, s. 235, s. 236, s. 237 og 252, samt i Konkursprocessen s. 121, s. 122 og s. 123, hvoraf kopi vedlægges kærskriftet.

Det gøres samtidig gældende, at det tillige fremgår af retspraksis, at de af konkursboer oppebårne godtgørelser i form af administrations- og rekvirenthonorarer tilfalder boet som et aktiv på lige fod med alle andre aktiver. Kærskriftet vedlægges kopi af 3 afgørelser, hvor behandlingen af rekvirentsalærer ses omtalt.

Der henvises i den forbindelse til skifterettens bemærkninger i afgørelsen refereret i U2007.2746Ø, der senere blev stadfæstet af Østre Landsret. Skifteretten fremhævede i afgørelsen, at ”... da rekvirentsalæret indgår i boets aktiver, ...”.

Vestre Landsret har tilsluttet sig dette, jf. Vestre Landsrets bemærkninger i afgørelsen refereret i FM 2011.228. Af afgørelsen fremgår det, at: ”Landsretten udtalte, at rekvirentsalæret i tilfælde af auktion ville være indgået som et aktiv i boet og således være kommet alle kreditorerne til gode.”

I forhold til sidstnævnte afgørelse bestrides det, at der er grundlag for at fortolke denne således som anført af Skifteretten i Svendborg. Det fremgår klart af Vestre Landsrets bemærkning, at rekvirenthonoraret er et aktiv i boet til gavn for boets kreditorer, hvilket alene kan forstås som en henvisning til boets kreditorer i henhold til konkursordenen.

Endelig henvises til afgørelsen refereret i U2012.2185/1V, hvor såvel Skifteretten i Kolding samt Vestre Landsret atter fastslår, at ”Indtægten for det arbejde, kurator har udført i forbindelse med at administrere og sælge boets ejendom, skal tilgå boet og indgå som en del af boets aktiver i boopgørelsen, hvilket også fremgår af den af advokaten udarbejdede opgørelse.”

Den praksis, der er redegjort for her, er anvendt ved den af mig indleverede boopgørelse, og det gøres som følge deraf gældende, at der ikke er hjemmel til det af Skifteretten i Svendborg stillede krav om efterfølgende regulering af panthaverregnskaberne, hvorfor denne del af kendelsen skal ophæves.

Det af skifteretten anførte vedrørende forudsætningerne anført i bet. 606 fra 1971 kan ikke føre til et andet resultat, navnlig ikke når henses til, at betænkningen nu er 41 år gammel, og at fremgangsmåden ikke følges i retspraksis.

Dertil kommer, at formålet med boopgørelsen netop er en opgørelse af boets aktiver og passiver med henblik på en fordeling af bomassen. Dette formål kan ikke opfyldes, hvis – som i det foreliggende tilfælde – kurators honorarindstilling ikke følges og med krav om efterregulering i pantnaverregnskaberne. Efter indlevering og stadfæstelse af boopgørelsen, vil kurator så skulle i gang med at foretage efterkalkulationen af arbejdet med de enkelte pantsatte aktiver. Omkostningerne forbundet dermed, herunder til tidsforbruget må så på forhånd skulle indkalkuleres i honorarindstillingen baseret på en uvis forventning om skifterettens beslutning for det endelige honorar. I praksis lader dette sig ikke gøre og forekommer heller ikke at være en ønskværdig retstilstand.

...”

De modtagne bilag var til stede.

Efter votering afsagdes sålydende

k e n d e l s e :

Indledningsvis bemærkes, at kurator findes at have beføjelse til kunne kære begge led i skifterettens kendelse af 18. september 2012.

Det følger af konkurslovens § 239, stk. 2, at kurators salær fastsættes efter en samlet vurdering af kurators arbejde på grundlag af nærmere angivne parametre. Det følger endvidere af konkurslovens § 239, stk. 1, at kurators salærindstilling til skifteretten skal indeholde oplysning om den tid, der er medgået til udførelsen af de enkelte opgaver.

Efter fast retspraksis tilfalder et rekvirentsalær konkursboet og indgår i den aktivmasse, som i givet fald fordeles efter konkursordenen.

Uanset at der ikke i alle tilfælde er fuld overensstemmelse mellem størrelsen af et rekvirentsalær og den tid, som kurator angiver at have brugt på den pågældende rekvirentopgave, og uanset at det således kan forekomme, at boets simple kreditorer som følge af den nævnte praksis efter en isoleret betragtning begunstiges på marginalpanthavernes bekostning, findes bestemmelsen i konkurslovens § 87 ikke at kunne føre til, at kurators endelige salær – som anført af skifteretten – efterfølgende skal fordeles ud på hver enkelt ejendom, hvorefter det konstateres, om der på de enkelte ejendomme er forskelle på indtægtssalæret

og andelen af det endelige salær til kurator, således at et ”overskud” efterreguleres til pant-
haverne over panthaverregnskabet.

Landsretten har herved lagt vægt på, at det i konkurslovens § 239, som er specialbestem-
melsen om kurators salær, udtrykkeligt anføres, at salæret skal fastsættes efter en samlet
vurdering af kurators arbejde på baggrund af de i § 239, stk. 2, anførte parametre. Lands-
retten finder, at en opdeling, herunder en efterfølgende opdeling af kurators salær set i for-
hold til de enkelte udførte opgaver, er i strid med princippet i § 239 om en samlet vurde-
ring,

Skifterettens afgørelse om, at panthaverregnskaberne skal reguleres som nærmere anført af
skifteretten efter prøvelse af restkrav efter retsplejelovens § 578, ophæves derfor.

Efter en samlet vurdering af kurators arbejde finder landsretten, at kurators salær i overens-
stemmelse med kurators indstilling skal fastsættes til i alt 427.000 kr. med tillæg af moms.
Landsretten har herved taget hensyn til arbejdets omfang, boets beskaffenhed, det under de
givne omstændigheder opnåede resultat og det med arbejdet forbundne ansvar, jf. kon-
kurslovens § 239.

T h i b e s t e m m e s :

Skifterettens afgørelse om størrelsen af kurators salær ændres, således at kurators samlede
salær incl. det udbetalte a conto salær fastsættes til 427.000 kr. med tillæg af moms.

Skifterettens afgørelse om, at panthaverregnskaberne skal reguleres som nærmere anført af
skifteretten efter prøvelse af restkrav efter retsplejelovens § 578, ophæves.

Kæremålsomkostningerne ophæves.

Kæreafgiften tilbagebetales.

Retten hævet.